

УДК 327 (0.45)

Дерев'янюк Ігор Петрович
кандидат історичних наук, доцент,
Національний авіаційний університет,
Київ, Україна,
derevianko_ip@ukr.net

**ДИНАМІКА ВІДНОСИН УКРАЇНА – ЄС У ВІДОБРАЖЕННІ
ПРОВІДНИХ ДРУКОВАНИХ ЗМІ ПОЛЬЩІ (2010 р.)**

У статті на основі публікацій польських якісних періодичних видань розкрито змістовне наповнення, характер і проблеми партнерських відносин України з Європейським Союзом, визначено їх реальну динаміку та зовнішньополітичну стратегію України щодо ЄС. Актуальність теми дослідження визначається зростанням інтересу провідних польських видань до європейської політики України та необхідністю конструювання нової якості українсько-польських відносин у форматі взаємодії між Україною і ЄС. З'ясовано рівень відображення тематики в якісній польській пресі. Встановлено, що польська періодика досить оперативно реагує на хід розвитку відносин Україна – ЄС, оцінюючи і коментуючи політичні події та явища. Провідні польські видання, повідомляючи про зовнішньополітичні кроки України на європейській арені, виходять з примату національних інтересів. Польські друковані ЗМІ, широко висвітлюючи непростий характер відносин між Україною та ЄС, одноосібно формують уявлення про європейський напрям зовнішньої політики України та створюють підґрунтя для подолання несприятливих тенденцій. Для висвітлення змісту відносин між Україною та ЄС використані такі загальнонаукові підходи як системний, інформаційний, семіотичний. Системний метод у поєднанні з проблемно-хронологічним дозволив проаналізувати відносини України з Європейським Союзом.

Ключові слова: Україна, ЄС, євроінтеграція, євроінтеграційна політика, польські ЗМІ.

Derevianko Ihor, Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, National Aviation University, Kyiv, Ukraine

EU – Ukraine relations dynamics in leading print media of Poland (2010)

The article reveals the Ukraine – EU partnership content, character and problems been described in Polish periodicals, thus defining the real dynamics and external policy strategy of Ukraine on the EU. Relevance of the research topic is determined by the growing interest of the leading Polish editions towards the European

policy of Ukraine and the necessity of constructing a new quality of the Ukrainian-Polish relations in the format of interaction between Ukraine and the EU.

The level the subject highlighting in a qualitative Polish press has been clarified. It was established that the Polish periodicals respond promptly to the development of the Ukraine – EU relations, evaluating and commenting on political events and phenomena. Leading Polish publications reporting on Ukraine’s foreign policy steps in the European arena rely on the national interests primacy. Polish print media, broadly covering the uneasy nature of the Ukraine – EU relations, individually form an idea of the European direction of Ukraine’s foreign policy and provide a basis for overcoming unfavorable tendencies. To highlight the content of relations between Ukraine and the EU, such general scientific approaches as systematic, information, and semiotic have been used. The system method in combination with the problem-chronological one allowed to analyze the relations between Ukraine and the European Union.

Key words: Ukraine, the EU, European Integration, European Integration Policy, Polish Media.

*Деревьянко Игорь Петрович, кандидат исторических наук, доцент,
Национальный авиационный университет, Киев, Украина*

**Динамика отношений Украина – ЕС в отражении ведущих печатных
СМИ Польши (2010 г.)**

В статье на основе публикаций польских качественных периодических изданий раскрыто содержательное наполнение, характер и проблемы партнерских отношений Украины с ЕС, определено их реальную динамику и внешнеполитическую стратегию Украины относительно ЕС. Актуальность темы исследования определяется ростом интереса ведущих польских изданий европейской политикой Украины и необходимостью конструирования нового качества украинско-польских отношений в формате взаимодействия между Украиной и ЕС. Выяснено уровень отражения тематики в качественной польской прессе. Установлено, что польская периодика достаточно оперативно реагирует на ход развития отношений Украина – ЕС, оценивая и комментируя политические события и явления. Ведущие польские издания, сообщая о внешнеполитических шагах Украины на европейской арене, исходят из примата национальных интересов. Польские печатные СМИ, широко освещая непростой характер отношений между Украиной и ЕС, единолично формируют представление о европейском направлении внешней политики Украины и создают почву для преодоления неблагоприятных тенденций. Для освещения содержания отношений между Украиной и ЕС использованы такие общенаучные подходы, как системный, информационный, семиотический. Системный метод в

сочетани с проблемно-хронологическому позволил проанализировать отношения Украины с Европейским Союзом.

Ключевые слова: Украина, ЕС, евроинтеграция, евроинтеграционная политика, польские СМИ.

Вступ. Через недостатню і слабку інтегрованість України в глобальний інформаційний простір уяву про орієнтири української зовнішньої політики в Європі в основному формують провідні іноземні ЗМІ, аналіз яких дає змогу враховувати критичні зауваження та оцінки і використовувати конструктивні підходи у вирішенні проблемних питань.

Тема висвітлення польськими мас-медіа динаміки відносин між Україною та ЄС викликає підвищений науково-пізнавальний інтерес та актуалізує тематику дослідження. Важливою складовою цієї проблеми є відображення ЗМІ Польщі різнобічних аспектів співробітництва України з європейськими політичними структурами.

Висвітлення польськими друкованими ЗМІ міжнародних подій, зокрема моделей співпраці України з Європейським Союзом, яке подається на основі об'єктивності, аргументованості, конкретності, системності, засвідчило усвідомлення важливої геополітичної ролі України на європейському континенті.

Польська преса, широко висвітлюючи непростий характер відносин між Україною та ЄС, одноосібно формує уявлення про європейський напрям зовнішньої політики України та створює підґрунтя для подолання несприятливих тенденцій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед наукових праць, що віддзеркалюють багатогранні виміри тематики, слід відзначити наукові роботи В. Жугай, Б. Носової, Т. Петріва, В. Поплавської, А. Тамма, А. Юрички, в яких крізь призму іноземних ЗМІ розглядаються багатогранні питання європейського вектора зовнішньої політики України [3; 6; 7; 8; 9; 10].

Науковці надають цій проблематиці великого значення і при її дослідженні використовують різні методологічні підходи та принципи. Аналіз студіювання еволюції взаємовідносин між Україною та ЄС дозволяє стверджувати, що у вітчизняній історіографії сутність даної тематики висвітлена недостатньо.

Постановка завдання. Необхідно з'ясувати базові орієнтири політичного діалогу України з Євросоюзом та визначити політичні проблеми між сторонами. Важливо розглянути підходи польських якісних видань до висвітлення переговорів щодо Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Вклад основного матеріалу дослідження. Трансформації у вищих ешелонах влади в Україні, на погляд Брюсселя, могли призвести до зміни

пріоритетів у зовнішній політиці Києва. Але згодом політичні кроки України довели безпідставність таких міркувань. Прихід до влади нових політичних сил не позначився в цілому на стратегічних орієнтирах України. Європейська вектор і надалі залишався головним пріоритетом зовнішньої політики України, – констатує «Dziennik Gazeta Prawna» [15, с. 7].

Зміна політичного лідерства не спричинила докорінної трансформації парадигми внутрішньої політики України. Щоправда стратегія зовнішньої політики нового керівництва будується на засадах збереження паритетності у відносинах з Російською Федерацією та Європейським Союзом, – зауважує «Wprost» [27, с. 66–69].

Польські ЗМІ у більшості були приємно здивовані тим, що новообраний Президент України не став реалізовувати політику зближення з Москвою, а вирішив дотримуватися курсу на інтеграцію з ЄС [21, с. 2].

Редактор видання «Gazeta Wyborcza» Адам Міхнік заявив у своєму коментарі, що «Польща намагається будь-що продемонструвати українському керівництву, що Україна не причина на диктатуру Кремля».

Прикметно, що у 2010 р. розгортання євроінтеграційного процесу України відбувалося під впливом структурних внутрішніх трансформацій як в Україні, так і в Європейському Союзі з набуттям чинності Лісабонського договору [37, с. 9].

Польська преса стверджувала, що найбільшу прихильність до України висловлював Європарламент. Особливо симпатії до України зросли після того як членами ЄС стали західні сусіди України – Польща і Словаччина. У схваленій 25 лютого 2010 р. Європарламентом резолюції щодо ситуації в Україні зазначалося, що «Україна – це європейська держава, яка відповідно до статті 49 Договору про Європейський Союз може подати заявку про членство в ЄС, як будь-яка інша європейська країна». Політичний аванс з боку Європарламенту був викликаний геополітичними інтересами, а саме побоюваннями втратити контроль над Україною, яка зі зміною влади могла б змінити пріоритети зовнішньої політики, направлені на посилення зв'язків з Росією [31, с. 19].

У 2010 р. євроінтеграційна політика вимагала від нового українського уряду розв'язання проблемних питань та наповнення практичним змістом погоджених форматів співробітництва. Базовими орієнтирами політичного діалогу з Євросоюзом для України залишалися – Угода про асоціацію, Східне партнерство, поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі, безвізовий режим та енергетичне співробітництво.

Символічним кроком, який засвідчив незмінність зовнішньополітичного курсу на євроінтеграцію, став на початку березня 2010 р. перший закордонний візит до Брюсселя українського очільника, який у ході візиту відвідав інституції ЄС і зустрівся з лідерами Євросоюзу.

У своїй статті польський публіцист Т. Білецький окреслив бачення Євросоюзом розвитку відносин з Україною. Автор висвітлює перший закордонний візит до Брюсселя українського президента, який 1 березня 2010 р. зустрівся з керівниками трьох найголовніших інститутів Євросоюзу. Український лідер прибув до Брюсселя, щоб підкреслити «важливість політичних зв'язків і економічної співпраці Києва в першу чергу з Європейським Союзом». У ході візиту він заявив, що українська зовнішня політика не зазнає суттєвих змін, але стане прагматичнішою та наповненою конкретним змістом. Візит українського керівника до Брюсселя ЄС розцінював як важливий крок у налагодженні контактів з новим керівництвом України, – зауважує журналіст [11, с. 12].

У Брюсселі українська сторона заявила, що для України європейська інтеграція є ключовим пріоритетом зовнішньої політики та стратегії здійснення соціальних реформ. На її думку, питання членства України в ЄС розглядати поки що передчасно [12, с. 8]. Брюссель не сумнівається в європейській перспективі України, але водночас зауважує, що «процес євроінтеграції буде залежати від того, наскільки ефективною буде модернізаційна політика України», – пише «Dziennik Gazeta Prawna» [15, с. 7].

Як повідомляє часопис «Wprost», «політичний дебют українського президента не викликав великого захоплення. Перші дні його президентства пройшли під знаком поїздок до Брюсселя і Москви». У виданні наголошується, що «Україну і Росію чекає ще багато важких проблем, які доведеться вирішувати, і цілком можливо, що дружній візит в Москву – це всього лише тактичний крок. Як пише видання, «з Віктором Ющенком все було ясно, але з новим політичним лідером – це загадка навіть для Москви» [20, с. 54–56].

Польські видання у своїх публікаціях звертали увагу на чергові заходи українського керівництва, направлені на оптимізацію відносин з ЄС [22, с. 1; 13, с. 13–15].

У травні 19 травня 2010 р. український уряд затвердив план першочергових заходів щодо інтеграції України до ЄС на 2010 рік, основна частина якого спиралася на положення «Матриці Фюле», тобто документа, ініціатором якого був єврокомісар з питань розширення ЄС і політики сусідства Штефан Фюле. Так звана «матриця Фюле» або «матриця співпраці з Україною» містила «список ключових реформ, які Україна повинна терміново реалізувати а також список можливих стимулів і відповідних дій Євросоюзу». У документі йшлося про прогнозні строки реалізації реформ [5, с. 120].

Важливим з точки зору посилення європейського вектора, на думку редакції видання «Gazeta Wyborcza», стало ухвалення влітку 2010 р. Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», який визначав принципи та пріоритети державної політики і передбачав «забезпечення

інтеграції України в європейський політичний, економічний, правовий простір з метою набуття членства в Європейському Союзі» [28, с. 8; 2].

Проте окремі видання не розділяли погляди газети. Після прийняття вищевказаного документу в польських виданнях були опубліковані статті, в яких висловлювалося занепокоєння стосовно посилення східного вектора зовнішньої політики України. «Події в Києві підтвердили, що Україна швидкими кроками йде від Європи на схід. Для нас це погана новина», – повідомляє «Rzeczpospolita» [16, с. 10].

Слід зазначити, що Закон, який набув чинності 20 липня 2010 р., зафіксував «дотримання Україною політики позаблоковості, що означає неучасть України у військово-політичних союзах...». Отже, були внесені зміни до Закону «Про основи національної безпеки України», які передбачали виключення з пріоритетів національних інтересів інтеграцію України до євроатлантичних структур [4].

Неоднозначно оцінювалося польськими ЗМІ виконання «Порядку денного асоціації Україна – ЄС», що визначав спільні пріоритети на кожний рік.

Згідно результатів незалежного моніторингу, з 70 пріоритетів, визначених на 2010 рік, лише 8 було виконано поовністю, 57 перебувають у процесі виконання і щодо 5-ти виконання ще не розпочалося [36, с. 26].

На ялтинському саміті «Україна і світ: переосмислення перспектив», який проходив з 30 вересня – по 3 жовтня 2010 р. Український очільник висловив свої міркування щодо євроінтеграційної політики України. Він заявив, що Україна буде тепер сама обирати ті темпи та форми євроінтеграції, які будуть відповідати національним інтересам. Крім того український президент критично оцінив умови ЄС для створення зони вільної торгівлі. У ході саміту польський президент Б. Комаровський заявив про намір і надалі підтримувати євроінтеграцію України і розвивати з нею співпрацю не стільки в рамках двостороннього стратегічного партнерства, скільки в рамках «Східного партнерства» [14, с. 10].

Вдале поєднання у політиці України внутрішнього і зовнішнього вимірів могло б вивести відносини Україна – ЄС на якісно новий рівень співпраці і відповідно принести відчутний позитивний результат, підкреслює журналіст М. Войцеховський у статті «Україна посміхається Європі». Можливо, всупереч власним поглядам, але заради політичних вигод український президент сприятиме активізації відносин з Європейським Союзом, – пише «Gazeta Wyborcza».

«Проросійський президент України не такий уже й проросійський. Може й не хоче, але мусить усміхатися Євросоюзові, бо цього прагнуть більшість українців та українських підприємців. І буде на кого покластися, коли відносини з Москвою знову погіршаться», – йдеться у статті.

Оглядач стверджує, що за півроку правління нового політичного лідера співпраця Києва з ЄС не відзначалася належною активністю. Але його думку спростовує в інтерв'ю польській «Gazeta Wyborcza» директор київського Інституту світової політики А. Гетьманчук: «Так було на самому початку після його приходу до влади, оскільки головні зусилля було спрямовано на покращення відносин з Росією. Проте останнім часом на лінії «Київ – Брюссель» помітне поживлення, оскільки відновилися переговори щодо зони вільної торгівлі та угоди про асоціацію. Було форсовано кілька договорів, які зближують нас із Євросоюзом: була прийнята конвенція Ради Європи «Про боротьбу з торгівлею людьми», яка є умовою скасування візового режиму з ЄС. Також проводяться економічні реформи для стабілізації бюджету, які схвалюють у Брюсселі» [32, с. 11].

Незважаючи на зміну політичної влади в Україні, європейський вибір і надалі залишився стратегічним пріоритетом зовнішньої політики України, повідомляється у статті «Наблизити Україну до Європи». Автор публікації П. Кошінський зазначає, що напередодні саміту Україна – ЄС, що мав відбутися 22 листопада 2010 р. пройшла зустріч міністрів закордонних справ Польщі і Швеції Р. Сікорського і К. Більдта з президентом України, на якій були обговорені питання асоційованого членства України в Європейському Союзі.

У своєму коментарі польський міністр зауважив, що «Європа, не тільки Польща і Швеція, переймається тим, щоб українські реформи були скеровані у європейському напрямку, і що ми хочемо, щоб саміт був успішним». Шведський міністр, підтримавши свого польського колегу, дипломатично додав: «Найважливішими є розмови про асоційоване членство. Реформи відбуваються повільно, але можна простежити певний поступ. Українці очікують, що під час переговорів насамперед буде узгоджено план дій із запровадження безвізового режиму з ЄС» [17, с. 11].

Польська преса, позитивно оцінюючи результати чотирнадцятого саміту Україна – ЄС, який проходив 22 листопада у Брюсселі, назвала його ключовою подією 2010 р. Під час роботи саміту сторони обговорили проміжні результати переговорів щодо угоди про асоціацію та про створення зони вільної торгівлі. Саміт схвалив План дій зі скасування візового режиму, який мав підлягати систематичному моніторингу обома сторонами [24, с. 13].

Не применшуючи здобутки саміту, все ж варто сфокусувати увагу на виступах Президента Європейської Ради Хермана ван Ромпея та голови Єврокомісії Жозе Мануеля Баррозу, заяви яких вказували не так, як на результати домовленостей, як на завдання, які необхідно виконати, – коментує «Gazeta Wyborcza». Таким чином, Євросоюз, оцінюючи євроінтеграційну політику Києва виважено, прагнув впливати на стратегію зовнішньої політики України [29, с. 9].

Загалом за нового керівництва в Україні переговори щодо Угоди про асоціацію тривали з перемінним успіхом. Навесні і влітку 2010 р. переговорний процес перебував на грані стагнації через неготовність обох сторін досягти компромісу у вкрай важливих питаннях. Лише в жовтні 2010 р. в діалозі відбулися позитивні зрушення. Саме тоді українська сторона виявила більшу поступливість, що зрештою прискорило переговорний процес.

Необхідно зазначити, що протягом 2010 р. польське медійне середовище активно обговорювало європейський вектор України та вплив Росії на зовнішню політику Києва. Незавжди позитивно у польській пресі подавалася інформація про євроінтеграційну політику України, яка в цілому критично сприймалася польським суспільством [26, с. 12].

Україна, перебуваючи на стадії поглиблення відносин з ЄС, активно співпрацювала з європейськими структурами у сферах зовнішньої політики і безпеки. У 2010 р. Україна підтримала 26 з 44 заяв ЄС зі спільної зовнішньої та безпекової політики. Але за часів попередньої влади цей показник був значно вищим, що свідчить про зниження рівня узгодженості між Києвом і Брюсселем.

Отже, польські медіа схильні вважати, що Україна на окремих напрямках співпраці з ЄС досягла формального успіху, насамперед щодо руху до безвізового режиму [33, с. 12].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Загалом польська преса акцентує увагу як на позитивних, так і на негативних моментах співпраці України з ЄС. У 2010 р. Україні у відносинах з ЄС вдалося досягти певних результатів, насамперед у площині підготовки нових договірно-правових і політичних засад співробітництва. Водночас рівень імплементації окреслених стратегічних завдань залишився вкрай низьким. Імітація реформ та подальша ерозія демократичних процесів, на думку польських видань, віддаляють Україну від перспектив вступу в ЄС та перетворюють євроінтеграційну політику України у формальне явище.

Перспективним напрямом дослідження проблеми можна вважати чинники впливу на стратегію України щодо ЄС. Чималу значимість для дослідження тематики за матеріалами польських ЗМІ має аналіз проблем євроінтеграційної політики України. Важливим вбачається дослідження європейських перспектив України у контексті польських якісних видань.

Список використаних джерел:

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>. – Назва з екрану. – Дата звернення: 11.02.2018.
2. Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.me.gov.ua](http://www.me.gov.ua). – Назва з екрану. – Дата звернення: 13.02.2018.

3. Жугай В. Й. Становлення ясної преси у посткомуністичному світі: дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08 / Жугай В. Й. ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2006. – 191 с.
4. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 01.07.2010 р. № 2411-VI // Офіційний вісник України. – 2010. – № 55. – С. 17. – Ст. 1840.
5. Круглашов А. М. Європейська інтеграція на початку нового тисячоліття : довідник / А. М. Круглашов, І. Озимок, Т. С. Астапенко. – Чернівці, 2010. – Ч. 1. – 212 с.
6. Носова Б. М. Мас-медійне забезпечення політичних орієнтирів України в контексті євроатлантичної інтеграції : дис. ... канд. наук : 27.00.04 / Носова Б. М. ; Київ. нац. у-т ім. Т. Шевченка – Київ, 2008. – 187 с.
7. Петрів Т. І. Проблеми європейських інтеграційних процесів у сучасному інформаційному контексті : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08 / Петрів Т. І. ; Київ. нац. у-т ім. Т. Шевченка – Київ, 1997. – 152 с.
8. Поплавська В. В. Тенденції та перспективи євроінтеграційних процесів в газетній періодиці України та Польщі : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08 / Поплавська В. В. ; Київ. нац. у-т ім. Т. Шевченка – Київ, 2007. – 197 с.
9. Тамм А. Є. Державна політика України у сфері європейської інтеграції / А. Є. Тамм // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. – Харків, 2011. – Вип. 2 (33). – С. 400–406.
10. Юричко А. В. Інформаційні маніпуляції у повідомленнях світової періодичної преси в контексті інформаційної безпеки України: стан та шляхи протидії : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08 / Юричко А. В. ; Київ. нац. у-т ім. Т. Шевченка – Київ, 2007. – 191 с.
11. Bielecki T. Janukowycza flirt z UE. / T. Bielecki // Gazeta Wyborcza. – 01.03.2010. – Nr. 50. – S. 12.
12. Bielecki T. Prezydent Janukowycz podbija Brukselę / T. Bielecki // Gazeta Wyborcza. – 02.03.2010. – Nr 51. – S. 8.
13. Górska A. Ukraina / A. Górska // Nowa Europa Wschodnia. – 2010. – Nr.16. – S. 13–15.
14. Haszczyński J. Między Brukselą a Moskwą / J. Haszczyński // Rzeczpospolita. – 02.10.2010. – Nr. 8742. – S. 10.
15. Kluczem do rozwiązania problemów na Ukrainie jest w Brukseli // Dziennik Gazeta Prawna. – 24.02.2010. – Nr 38 (2669). – S. 7.
16. Kościński P. Ukraina: zwrot o 180 st / Piotr Kościński // Rzeczpospolita. – 03.07.2010. – Nr. 8664. – S. 10.
17. Kościński P. Zbliżyć Ukrainę do Europy / P. Kościński // Rzeczpospolita. – 18.11.2010. – Nr. 8780. – S. 11.

18. Kościński P. Ukraina powoli w Europie / P. Kościński // Rzeczpospolita. – 19.12.2011. – Nr. 9110. – S. 10.
19. Kublik A. Zawody Unii z Rosją w przeciąganiu Ukrainy / A. Kublik // Gazeta Wyborcza. – 14.04.2011. – Nr. 87. – S. 27.
20. Kwiatkowska K. Vulgar wielokierunkowe / K. Kwiatkowska // Wprost. – 2010. – Nr. 9 (1405). – S. 54–56.
21. Serwetnyk T. Janukowycz między Brukselą a Moskwą / T. Serwetnyk, K. Zuchowicz // Rzeczpospolita. – 09.02.2010. – Nr. 8544. – S. 2.
22. Serwetnyk T. Rok testu dla władz w Kijowie / T. Serwetnyk // Rzeczpospolita. – 26.04.2010. – Nr. 8608. – S. 1.
23. Serwetnyk T. Janukowycz nie śpieszy ku integracji z UE / T. Serwetnyk // Rzeczpospolita. – 23.11.2011. – Nr. 9088. – S. 12.
24. Słojewska A. Ukraińcy pojedą do Unii bez wiz / A. Słojewska // Rzeczpospolita. – 23.11.2010. – Nr. 8784. – S. 13.
25. Słojewska A. Europejskie nadzieje Ukrainy / A. Słojewska // Rzeczpospolita. – 05.07.2011. – Nr. 8970. – S. 8.
26. Szeptycki A. Two Vision Ukraina / A. Szeptycki // Rzeczpospolita. – 04.10.2010. – Nr. 8743. – S. 12.
27. Ślubowski G. Dryfowanie Ukrainy / G. Ślubowski // Wprost. – 2010. – Nr. 8 (1412). – S. 66–69.
28. Świat w skrocie // Gazeta Wyborcza. – 03.07.2010. – Nr. 153. – S. 8.
29. UE kusi Ukrainę // Gazeta Wyborcza. – 23.11.2010. – Nr. 273. – S. 9.
30. Ukraiński impas na Wschodzie i West // Dziennik Gazeta Prawna. – 20.12.2011. – Nr. 245 (3131). – S. 8.
31. Wojciechowski M. Wszyscy chcieli dobrze, wyslo jak zwykle / M. Wojciechowski // Gazeta Wyborcza. – 01.03.2010. – Nr. 50. – S. 19.
32. Wojciechowski M. Ukraina uśmiecha się do Europy / M. Wojciechowski // Gazeta Wyborcza. – 18.11.2010. – Nr. 269. – S. 11.
33. Wojciechowski M. Ukraina na granicy demokracji / M. Wojciechowski // Gazeta Wyborcza. – 05.02.2011. – Nr. 29. – S. 2.
34. Wojciechowski M. Ukraina i UE / M. Wojciechowski // Gazeta Wyborcza. – 01.03.2011. – Nr. 49. – S. 9.
35. Wojciechowski M. Kijow odrzuca Europe / M. Wojciechowski // Gazeta Wyborcza. – 17.11.2011. – Nr. 267. – S. 2.
36. Zasuń R. Ukraina 2 lata po kryzysie / R. Zasuń // Gazeta Wyborcza. – 20.09.2010. – Nr. 220. – S. 26.
37. Zawadzki M. Janukowycz: Bliżej UE / M. Zawadzki // Gazeta Wyborcza. – 11.02.2010. – Nr. 35. – S. 9.

References :

1. *Verkhovna Rada of Ukraine*, [online] Available at : <http://www.rada.gov.ua>. [Accessed 11 February 2018]. Title from the screen.
2. *Ministry of Economics and European Inegration of Ukraine*, [online] Available at : <http://www.me.gov.ua>. [Accessed 13 February 2018]. Title from the screen.
3. Zhuhai, V.Y. (2006). The formation of high-quality press in the post-communist world. D.Ed. Lviv National University named after Ivan Franko.
4. The Law of Ukraine On the Principles of Internal and Foreign Policy from July 7, 2010, № 2411-VI. (2010). *Ofitsiynyi visnyk Ukrainy [Official Bulletin of Ukraine]*, no. 55, p. 17, article 1840.
5. Kruhlashov, A.M. (2010). *European integration at the beginning of the new millennium: a guide*. Part 1. Chernivtsi.
6. Nosova, B.M. (2008). *Mass-media support of Ukraine's political orientations in the context of Euro-Atlantic integration*. D.Ed. Taras Shevchenko National University of Kyiv.
7. Petriv, T.I. (1997). *Problems of European integration processes in the modern information context*. D.Ed. Taras Shevchenko National University of Kyiv.
8. Poplavska, V.V. (2007). *Trends and prospects of European integration processes in the newspaper periodicals of Ukraine and Poland*. D.Ed., Taras Shevchenko National University of Kyiv.
9. Tamm, A.Ye. (2011). State policy of Ukraine in the field of European integration. *Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia : zbirnyk naukovykh prats [Theory and practice of public administration: a collection of scientific works]*, issue 2 (33), pp. 400–406.
10. Yurychko, A.V. (2007). *Information manipulations in reports of world periodicals in the context of information security of Ukraine: the state and ways of counteraction*. D.Ed., Taras Shevchenko National University of Kyiv.
11. Bielecki, T. (2010). Janukowycza flirt z UE. *Gazeta Wyborcza*, no. 50, p. 12.
12. Bielecki, T. (2010). Prezydent Janukowycz podbija Brukselę. *Gazeta Wyborcza*, no. 51, p. 8.
13. Górska, A. (2010). Ukraina. *Nowa Europa Wschodnia*, no. 16, pp. 13–15.
14. Haszczyński, J. (2010). Między Brukselą a Moskwą. *Rzeczpospolita*, no. 8742, p. 10.
15. Kluczem do rozwiązania problemów na Ukrainie jest w Brukseli. (2010). *Dziennik Gazeta Prawna*, no. 38 (2669), P. 7.
16. Kościński, P. (2010). Ukraina: zwrot o 180 st. *Rzeczpospolita*, no. 8664, p. 10.

17. Kościński, P. (2010). Zbliżyć Ukrainę do Europy. *Rzeczpospolita*, no. 8780, p. 11.
18. Kościński, P. (2011). Ukraina powoli w Europie. *Rzeczpospolita*, no. 911, p. 10.
19. Kublik, A. (2011). Zawody Unii z Rosją w przeciąganiu Ukrainy. *Gazeta Wyborcza*, no. 87, p. 27.
20. Kwiatkowska, K. (2010). Vulgar wielokierunkowe. *Wprost*, no. 9 (1405), pp. 54–56.
21. Serwetnyk, T. (2010). Janukowycz między Brukselą a Moskwą. *Rzeczpospolita*, no. 8544, p. 2.
22. Serwetnyk, T. (2010). Rok testu dla władz w Kijowie. *Rzeczpospolita*, no. 8608, p. 1.
23. Serwetnyk, T. (2011). Janukowycz nie śpieszy ku integracji z UE. *Rzeczpospolita*, no. 9088, p. 12.
24. Słojewska, A. (2010). Ukraińcy pojedą do Unii bez wiz. *Rzeczpospolita*, no. 8784, p. 13.
25. Słojewska, A. (2011). Europejskie nadzieje Ukrainy. *Rzeczpospolita*, no. 8970, p. 8.
26. Szeptycki, A. (2010). Two Vision Ukraina. *Rzeczpospolita*, no. 8743, p. 12.
27. Ślubowski, G. (2010). Dryfowanie Ukrainy. *Wprost*, no. 8 (1412), pp. 66–69.
28. Świat w skrocie. (2010). *Gazeta Wyborcza*, no. 153, p. 8.
29. UE kusi Ukrainę. (2010). *Gazeta Wyborcza*, no. 273, p. 9.
30. Ukraiński impas na Wschodzie i West. (2011). *Dziennik Gazeta Prawna*, no. 245 (3131), p. 8.
31. Wojciechowski, M. Wszyscy chcieli dobrze, wyszło jak zwykle. *Gazeta Wyborcza*. – 01.03.2010. – no. 50. – p. 19.
32. Wojciechowski, M. (2010). Ukraina uśmiecha się do Europy. *Gazeta Wyborcza*, no. 269, p. 11.
33. Wojciechowski, M. (2011). Ukraina na granicy demokracji. *Gazeta Wyborcza*, no. 29, p. 2.
34. Wojciechowski, M. (2011). Ukraina i UE. *Gazeta Wyborcza*, no. 49, p. 9.
35. Wojciechowski, M. (2011). Kijow odrzuca Europe. *Gazeta Wyborcza*, no. 267, p. 2.
36. Zasuń, R. (2010). Ukraina 2 lata po kryzysie. *Gazeta Wyborcza*, no. 220, p. 26.
37. Zawadzki, M. (2010). Janukowycz: Bliżej UE. *Gazeta Wyborcza*, no. 35, p. 9.